

ՍՈՆՅԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ – ՍՏՐԱԼԵՑԿԻՆԵՆԵ

ԱՆԻԾՎԱԾԸ

Նվիրում եմ իմ որդի Թումին

ԵՐԵՎԱՆ

ԱՐՄԱՎ, 2015

ՀՏԴ 891.981-8 Խաչատրյան-Ստրալեցկիենե
ԳՄԴ 84 Հ
Խ 282

Խաչատրյան-Ստրալեցկիենե Ս
Խ 282 Անիծվածը / Ս. Խաչատրյան-Ստրալեցկիենե. -
Եր.: Արմավ, 2015. - 544 էջ:

ՀՏԴ 891.981-8 Խաչատրյան-Ստրալեցկիենե
ԳՄԴ 84 Հ

ISBN 978 - 9939 - 863 - 09 - 2

© Սոնյա Խաչատրյան-Ստրալեցկիենե, 2015
© Արմավ, 2015

ԲԱՆԱԳԱՍՏՆՆԵՐԻ ԲՅՈՒՅՆՆԵՐ

Այս ձմեռը
Շատ է նման
Խաղաղության:
Հորիզոնում
Սարերն հսկա
Դարձել են մեծ,
Ճերմակ վրան:
Պահպանում են
Լուռ դաշտերի,
Հողում քնած
Ծաղիկների,
Անդրհողում
Քնած մարդկանց՝
Անմահացած
Զոհվածների
Քունը անվերջ:

1969թ.

ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ

Նրանց կարող եք
Շոյել, փայփայել
Ու ջերմ շշջալ
Բյուրավոր խոսքեր:
Թող որ չհասկանան,
Կարկամած նայեն,
Սեղմվեն իրար
Ու սեղմվեն ձեզ:

Թող կատվի նման
Շփվեն ոտքերիդ,
Նայեն աչքերիդ
Ու մեղմիկ ժպտան:
Դա նրանց կյանքն է,
Ամեն օր նույնն է,
Շուրջը անգույն է,
Փրկություն չկա...

2010թ.

ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ

Երբ երեխան
Հետամնաց,
Չհասկացող
Ցավ է տանում,
Լաց է լինում,
Գալարվում է
Ճչում, գոչում,
Կծում, թքում...
Այս ամենը
Թողած Աստծուն
Պահպանելու,
Մենք անհապաղ
Համբերությամբ
Ու ջերմությամբ
Նրան զգված
Պայքարում ենք
Ցավի դիմաց:

2010թ. Կառունաս

ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ

Քանի, քանի երեխաներ,
Անտուն, անմեղ ու անկրակ,
Անխոս, անուռք, անձեռք
Խնամվելու կարիք ունեն:
Որոնում ես մեղավորին,
Կուրանում ես արցունքներից,
Ցանկանում ես ողջ էությանը
Նրանց կյանքը հեշտացնել...
Ավանդ, Լույնիսկ այս ժամանակ,
Թալանում են ևրանց հոգուն,
Ծիծաղում են կեղծ, անպատկառ,
Ծեծում, հրում, քաղցած պահում:
Ո՛հ, չեմ թողնի ձեզ հալածել,
Ես ձեզ համար բերդ կդառնամ,
Կպաշտպանեմ թունոտ սրտից,
Գուցե մի օր մեզ հասկանան:

2009թ. Կաունաս

ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ

Մարդիկ, Լայեցեք,
Ո՛ւմ եք տեսնում դուք,
Ինչո՞ւ եք անցնում
Անխոս ու շտապ,
Սրանք ձեզ ևման
Արարածներ են,
Եվ ցավ են զգում,
Եվ սով անսպառ:

Օգնեցե՛ք նրանց,
Ինչով կարող եք,
Գունե նայեցե՛ք
Ջերմ հայացքներով,
Որ նրանք ժպտան
Անմեղ, ապահով,
Որ հալածանքի
Ցավը մոռանան:

2009թ.

Ատում են՝ կյանք կա
Մեր մահից հետո,
Մարդը ծնվում է
Բյուրավոր անգամ,
Այդքան անգամ էլ
Սխալ է ապրում:
Այդ դեպքում ինչո՞ւ
Նորից ու նորից
Ծնունդ ենք առնում,
Տեղի-անտեղի
Գործեր արարում,
Սիրում ու սիրվում,
Ատում և ատվում
Անհամար անգամ
Ապտակներ ձաշում
Ու նոր սարսուռով
Մահի սպասում:

2010թ. Կառնաս

Ո՞ր մեղքիս համար
Անսեր մնացի,
Անլույս, անձրագ
Ճամփիդ նայեցի:

Ո՞ր մեղքիս համար
Քեզ նկատեցի,
Սուտ երդումներիդ
Հավատ տվեցի:

Ո՞ր մեղքիս համար
Օտար աշխարհում
Սիրուց թռչնեցի,
Ծարավ մնացի:

2010թ. Կառնասս

Գոչի՛ր, կանչի՛ր,
Ինչքան ուզում ես,
Ինչպես ուզում ես,
Սա անտարբերության,
Խուլ ականջների
Թափուր անկյունն է...

Կյանքը առանց սեքսի
Շատ է գեղեցիկ,
Բայց անմտություն է:

Հիվանդությունը
Չի կարող սպանել
Մեր հոգին,
Մեզ սպանողը
Վատ մտքերն են...

2009թ.

Բոլորը անչափ տխուր են...
Անչափ երջանիկ եմ ես:

Ես շղթայված եմ
Ժամանակի բանտում,
Ո՞վ է բերելու
Ազատության լուրը
Եվ օրը...

2010թ.

Ես միշտ փախել եմ
Մենակությունից,
Միշտ նրա համար
Թակարդ եմ սարքել...
Մենակությանը
Ատելով սաստիկ,
Ինքս աննկատ
Թակարդն եմ ընկել,
Մենակությունը
Իմ կյանքն է դարձել:

2010թ. Կաունաս

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻՑ ՀԵՏՈ

Երևանը միշտ մնում է շքեղ,
Ո՛չ արևն այրող, ո՛չ լուսինը հով
Եվ ո՛չ էլ մարդիկ՝ քաղաքում ապրող,
Չեն փոխվել այնպես, ինչպես
Իմ սիրուն Գյումրին է փոխվել...
Իմ Գյումրու տակից, ահեղ, վիրավոր,
Յոթգլխանի վիշապն է անցել...
Քար ու քանդ արել, այրել, մոխրացրել
Ու իր արարքից սև պոչն է քաշել,
Ահավոր ոճրից փախուստի դիմել:
Ինչքան արցունքներ, վիշտ են լճացել,
Այստեղ բնակվող մարդկանց աչքերում,
Որոնք բռնկված սիրով, հավատով,
Նոր կյանք են շինում և ոգևորված

Աստծո օգնությամբ ապագա հարթում:
Աձում է Գյումրին՝ ավելի սիրուն,
Ավելի գերող հուշարձաններով,
Պատմություն ունի՝ անցյալ ու այսօր,
Աշխարհի գրքում իր հիմքը ունի,
Նա միշտ կմնա անհաղթ ու սասուն:

2010թ. օգոստոս, Գյումրի

Ես նմանվում եմ
Թափուր, փոշոտ բաժակի,
Որից անհնար է,
Նույնիսկ չի կարելի խմել...

Առավոտը կգա վաղը,
Սպասելով ո՞նց եմ դիմանալու
Այս գիշեր...

Ինչո՞ւ ժամանակին
Լեզուս չկծեցի՝
Մատս կծեցի...

2010թ.

Երագումս տեսա
Սարը, Սուրբ Մինասե,
Տեսա քանդված
Փլված պատերը...
Ու մուգ կապույտում
Հենց քանդված,
Քարոտ մուտքերի դիմաց
Կապույտ զգեստով,
Վարսերն հերարձակ,
Կապույտ, թափանցիկ
Շոլք գլխաշորով՝
Կանգնած էր մեր Սուրբ
Աստվածածինը՝
Ամբողջ հասակով:
Դեմքը անհանգիստ,
Աչքերում խորունկ
Ու պաղ տրտունջներ՝
Քամին խաղում էր
Մազերի, զգեստի,
Գլխաշորի հետ:
Ամենուր խավար,
Անլույս ու թափուր...
Ի՞նչ էիր ուզում
Ասել իմ սրտին,
Ես չեմ հասկանում:
Սպասում եմ քո
Հաջորդ տեսիլքին:
Ճակատագիրս
Ինձ հեռու նետեց,
Օտար ափերում

Ճամփա եմ փնտրում:
Ինչպես կուգեի,
Որ այս աշխարհի
Բոլոր մոմերը,
Բոլոր լույսերը
Քո ոտքերի տակ
Արևներ դառնան:
Թող մթությունը
Փշրվի անդարձ,
Ու քո աչքերում
Ողջ մարդկությունը
Երջանիկ դառնա:

2009թ. Կառնաս

Շատ կուգե՞նայի,
Որ աշխարհը
Տեղավորվեր
Իմ ափերում,
Ու նրա վրա
Ես փչեի մե՞ծ,
Անվերջանալի սեր,
Ազատություն...

Երբ ուզում ես իմ
Ձեռքերն համբուրել,
Համբույրից առաջ
Աչքերս ես դիտում,
Ու քեզ թվում է,
Թե քեզնից առաջ,
Ինչ-որ մեկը իմ
Ձեռքերն է շոյել:
Իսկ ես նայում եմ
Կապույտ աչքերիդ,
Ու ինձ թվում է,
Թե ինձնից առաջ
Նրանք ուրիշին,
Ուրիշին խաբած,
Ուրիշին փարված
Աչքեր են եղել...

2009թ. Վիլկյուս

Հպարտ եմ ես,
Որ կիս եմ ծնված,
Իմ այրումի մեջ
Կարող եմ այրել
Քո սառը ձեռքերը
Ու մնալ սառած,
Կարող եմ իմ ողջ
Կնոջ փափկությամբ

Սրտիդ ու լեզվիդ
Շղթաներ դնել
Եվ ես հպարտ եմ,
Որ կին եմ ծնված,
Որ մայր եմ ծնված,
Որ քույր եմ ծնված,
Որ ամեն, ամեն
Չարիքն ուսերիս`
Երբեք չեմ գալու
Ծնկի քո դիմաց,
Գիտեմ սպասել,
Թե փոխվես հանկարծ:

2009թ. Վիլկյուս

Երկինքն իր հսկա,
Անհուն գոգևոցից
Ձյուն է մաղում վար:
Ես ու Դեյվիդը,
Այս հրաշալի
Տեսքով հմայված,
Նայում ենք իրար:
Շուրջը ամեն ինչ
Ծածկվում է ձերմակ
Մաքուր վերմակով,
Այս տարվա ձյունը
Հրաշքի նման
Գրկում է երկիրն
Անհոգ կարոտով:

Առաջին ձյունը միշտ կրկնվում է
Առաջին սիրո ղողանջների պես,
Առաջին ձյունը՝ անմեղ ու մաքուր,
Նոր կյանք է տալիս երազներին մեր:

2010թ.

ԹՈՌՆԻԿԻՄ ԿԱՌՈՒԼԻՆԱՅԻՆ

Կարմիր վարդի պես
Քնքուշ, բուրավետ
Աճում ես կյանքի
Այգիներում վառ,
Եվ ինչքան, ինչքան
Երկրպագուներ
Ծնկի են գալիս քո
Գեղեցկության դեմ...
Դու կախարհուհի՝
Ծավի աչքերով,
Ժառանգական է
Հմայքը քո մեծ:

2010թ. Կաունաս

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՆԱԿԱՍՏԵՂԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Այս ձմեռը	4
ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ	4
ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ	5
ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ	6
ԱՆՏԵՍԱՆԵԼԻՆԵՐԸ	6
Ասում են՝ կյանք կա	7
Ո՞ր մեղքիս համար	8
Գոչի՛ր, կանչի՛ր	8
Կյանքը առանց սեքսի	9
Հիվանդությունը	9
Բոլորը անչափ տխուր են... ..	9
Ես շղթայված եմ	9
Ես միշտ փախել եմ	10
ԵՐԿՐԱՆԱՐԺԻՑ ՀԵՏՈՒ	10
Ես նմանվում եմ	11
Առավոտը կգա վաղը	11
Ինչո՞ւ ժամանակին	11
Երազումս տեսա	12
Ծատ կուզենայի	13
Երբ ուզում ես իմ	14
Հպարտ եմ ես	14
Երկինքն իր հսկա	15
Առաջին ձյունը միշտ կրկնվում է	16
ԹՈՒՆԻԿԻՄ ԿԱՌՈՒԼԻՆԱՅԻՆ	16
Ինչ-որ մի հիմար	17
Դու բռնկվում ես	17
ԻՄ ՈՐԴԻ ԹՈՄԻՆ	18
Բյուր-բյուր անգամներ	18

իմ հիշողության	19
ՓՈՔՐԻԿ ԿԱՌՈԼԻՆԱՅԻՆ	19
ԻՄ ՈՐԴԻ ԹՈՄԻՆ	20
իմ պատուհանի	21
Թե բաց աներ	22
ԻՄ ՈՒՍՈՒՅԶՈՒՅՑԻ ՀԱՍՄԻԿ ԼԱԼԱԶԱՐՅԱՆԻՆ	22
Հեծեծում է	23
Ինձ դուր է գալիս	23
ԳԱՐՈՒՆ	24
ԻՆչ հիմարություն	25
Ջահելի սերը	25
ՓՈՔՐԻԿ ԿԱՌՈԼԻՆԱՅԻՆ	26
Կան վատ, չար բաներ	26
Ինչպե՞ս կուզեի	27
Ամբողջ իմ կյանքում	27
Քո խոստումներից	28
Իջնում է, իջնում	28
Ես նկարում եմ	29
Լսեցե՛ք, մարդի՛կ	29
Իջնում է ձյունը`	30
Խոր գիշեր է, աստղեր չկան	31
ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԻՄ ՈՐԴԻ ԹՈՄԻՆ	31
Կապույտ երեկո	32
Ինչո՞ւ է ձմռան	32
Կարող է քեզ հետ	33
Ինչո՞վ կարող եմ	33
Ապրելով քեզ հետ`	33
ԿՎԱԴՐԱՏ-ԽՈՐԱՆԱՐԴ	34
ԿՈՄԻՏԱՍԻՆ	34
ՁՅՈՒՆԱՀԵՏՔԵՐ	35
ԱԳՈՒՎՆԵՐԸ	36
Աստված իմ ներքի	37

Ազատությունը	37
ՄԱՐԴԱՍՊԱՆԻՆ	38
ՄԻ ԻՇԱԲԵՌ ԶՈՒՐ	39
Մեր բաժանման երեկոյին	40
Ո՛վ է ԻՆՔՆԱՍՊԱՆԸ	41
Ո՛չ, չեմ հավատում	42
Ո՞ր ես դու, իմ սե՛ր	43
«Սուրբ Մինաս» սարի	44
ԻՆչ լավ է կանգնել	44
Օ՛հ, դու չգիտես, որ իմ սրտի մեջ	45
Քո աչքերի մեջ	46
Քամին տանում էր մի փոքրիկ տերև	46
Ասա՛ խնդրեմ	47
Ես չեմ հասկանում	47
Երբ չեն հասկանում	47
Իմ երգերը թախծոտ	48
Իմ երգերը անվախձան են	48
Դու անձրևում ես, երկինք	48
Մի՛ տխրիր այդպես, ես լաց չեմ լինում	49
Սիրտս սեղմված	50
Նա գունատ է	50
Երկինքն արտասովեց	50
Երբ չեն հասկանում	51
ԲԺՇԿԻՆ	51
Այո՛, խոնարհում եմ իմ աչքերը	52
Ինչպե՞ս պահեմ ես հոգուս ձիչերը	52
Ասում են. «Սիրի՛ր	53
Ո՛վ դու խենթ աշխարհ	53
Երբ քո մեղավոր հայացքը հանկարծ	54
Հեռացի՛ր թախիծ	54
ՀԱԿԱՌԱԿԸ	55
ԸՆԿՈՒՋԵՆՈՒ ՏԱԿ	55

Ամեն օր կողքիս	56
Եվ այսպես`	56
Կինը թախծում է, հառաչում գաղտնի`	57
Ես երազիս մեջ այրվում էի	57
Ես հասկանում եմ	58
Խղճուկ-խղճուկ	58
ՀԱՐՑԵՐ ՄԱՐԴՈՒՆ	59
ՄԻ ՌՈՒՄ ՏՂԱՅԻ (Խ. Ք.)	59
Դու իմ սրտի մեջ թողել ես մի բուռ մոխրացած թախիծ	60
Երբ օձն է կծում	60
...եվ մի խելահեղ, գորշ, անձրևոտ օր	61
ՄՈՌԱՅՎԱԾ ԱՆԿՅՈՒՆ	62
ԻՄ ԾԱՂԻԿԸ	63

ԶՐԶԿ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՈՐԲՈՒԿՆԵՐԸ	66
ՀԵՌԱԽՈՍԱԽՅԻԿԻ ՄՈՏ	70
ՎԱՆԴԱԿԱՎՈՐ ՎԵՐՆԱԶԳԵՍՏՈՎ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԸ	73
ԷՏՅՈՒԴՆԵՐ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՑ	76
Ո՞Վ Է ՆԱ	133

ԶՆԻԾՎԱԾԸ (ՎԻՊԱԿ)	195
------------------------	-----

ԴԵՂԱՏՈՍՍԵՐ	523
------------------	-----

ՍՈՆՅԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ – ՍՏՐԱԼԵՑԿԻԵՆԵ
ԱՆԻԾՎԱԾԸ

СОНЯ ХАЧАТРЯН - СТРАЛЕЦКИЕНЕ
ПРОКЛЕТЫЙ

Խմբագիր՝ Անդրանիկ Կարապետյան
Ձևավորումը՝ Արմինե Քոչարյանի

Չափսը՝ 60x84 1/16:

Թուղթը՝ օֆսեթ 70գ/մ² :

Ծավալը՝ 34.0 տպ. մամուլ:

Տառատեսակը՝ Ghabuzian1600NS:

Տպաքանակը՝ 400:

Տպագրվել է «Եգեա» տպագրատանը:

Հասցե՝ ք. Երևան, Հ. Հակոբյան 3:

Գինը պայմանագրային:

ԱՐՄԵՎ

հրատարակչություն

Ք. Երևան, 16 ք. 18 / 94

հեռ.՝ (+374) 10-34-73-35

էլ.փոստ՝ armav-hrat@mail.ru